

Bruxelles, 6 octombrie 2017
(OR. en)

12977/17

MAP 25
MI 683

NOTĂ DE ÎNȘOȚIRE

Sursă:	Secretar general al Comisiei Europene, sub semnătura dlui Jordi AYET PUIGARNAU, director
Data primirii:	4 octombrie 2017
Destinatar:	DI Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2017) 573 final
Subiect:	COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR Încurajarea investițiilor prin intermediul unei evaluări voluntare ex ante a aspectelor referitoare la achiziții pentru proiectele mari de infrastructură

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2017) 573 final.

Anexă: COM(2017) 573 final

Strasbourg, 3.10.2017
COM(2017) 573 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

**Încurajarea investițiilor prin intermediul unei evaluări voluntare ex ante a aspectelor
referitoare la achiziții pentru proiectele mari de infrastructură**

1. INTRODUCERE

Principala prioritate a UE este crearea de locuri de muncă, creșterea economică și competitivitatea, ceea ce înseamnă stimularea investițiilor la nivel local, regional, național și european. Prezenta comunicare se referă la asistența oferită autorităților publice pentru a gestiona proiecte mari de achiziții, indiferent dacă acestea sunt sau nu finanțate de către UE, într-un mod cât mai eficient posibil pentru a optimiza astfel valoarea pentru contribuabili, a furniza o infrastructură de înaltă calitate și a maximiza crearea de locuri de muncă și creșterea economică. În acest scop, Comisia va recurge la un mecanism cu trei componente pentru a sprijini autoritățile publice respective în activitățile lor de aplicare a normelor UE privind achizițiile.

Încă de la preluarea mandatului său, în noiembrie 2014, actuala Comisie Europeană și-a fixat drept prioritate investițiile, lansând Planul de investiții pentru Europa. Acesta include Fondul european pentru investiții strategice (FEIS), care are drept obiectiv mobilizarea, până la jumătatea lui 2018, a unei sume totale de 315 miliarde EUR, utilizând garanții publice pentru a atrage și a asigura investiții private în proiecte de anvergură. Pentru ca acest plan să aibă succes, sunt esențiale înlăturarea obstacolelor din calea investițiilor, obținerea unei mai mari previzibilități în materie de reglementare și asigurarea asistenței tehnice pentru proiectele de investiții.

Având în vedere succesul imediat al planului, concretizat prin rezultate concludente, Comisia Europeană a decis, în 2016, să prelungească durata acestuia, să îl consolideze prin intensificarea asistenței tehnice și să înlătore obstacolele din calea investițiilor în cadrul pieței unice¹. Propunerea privind Fondul european pentru investiții strategice (FEIS 2.0)² va contribui la creșterea semnificativă a economiei UE. FEIS nu are doar scopul de a spori totalul investițiilor totale mobilizate, pentru a atinge cel puțin 500 de miliarde EUR până la sfârșitul anului 2020, ci urmărește, de asemenea, și îmbunătățirea acoperirii geografice și stimularea adoptării în regiunile mai puțin dezvoltate și în regiunile de tranziție. Acest lucru este esențial pentru crearea de locuri de muncă în viitor, pentru stimularea creșterii și competitivității în Europa.

În același timp, mecanismul pentru interconectarea Europei (MIE) sprijină conectivitatea UE în domeniile transportului, energiei și telecomunicațiilor, finanțând proiecte din cadrul rețelei transeuropene. Din 2014 până în prezent, prin acest mecanism s-au investit 25 de miliarde EUR, ceea ce a generat investiții de aproximativ 50 de miliarde EUR din totalul investițiilor în infrastructură din UE.

Atât atragerea de capital privat, cât și folosirea achizițiilor publice într-un mod cât mai eficient și mai eficace posibil sunt esențiale. Achizițiile publice reprezintă aproximativ 14 % din PIB-ul UE, autoritățile publice cheltuind în fiecare an peste 2 mii de miliarde EUR din banii contribuabililor. Cu toate acestea, potențialul achizițiilor publice de a stimula ocuparea forței de muncă și creșterea nu este utilizat pe deplin.

Procedurile de achiziții garantează faptul că promotorul proiectului va fi în măsură să compare diferitele oferte și să o aleagă pe cea mai adecvată, obținând cel mai bun raport calitate-preț. Aceste proceduri consolidează, de asemenea, încrederea întreprinderilor, stimulându-le să depună oferte, întrucât astfel se garantează că alegerea contractantului se va face pe baza unui tratament echitabil și egal. Cu toate acestea, achizițiile sunt încă

¹ COM(2016) 581.

² COM(2016) 597; 2016/0276 (COD).

deseori efectuate fără ca achizitorii să posede competențele sau cunoștințele tehnice necesare sau fără ca aceștia să înțeleagă pe deplin procedurile³.

Multe proiecte de infrastructură de mare anvergură nu sunt executate conform planificării. Se înregistrează deseori cazuri de nerespectare a bugetului și de depășire a acestuia. Adesea, planificarea și implementarea durează în mod considerabil mai mult timp decât s-a prevăzut inițial⁴.

Există multe motive care conduc la această situație: incertitudinea cu privire la nivelul și la modalitățile de finanțare, evaluarea incompletă sau superficială a nevoilor și evoluția condițiilor economice și politice. Complexitatea și durata procedurilor de achiziții, laolaltă cu erorile de procedură și cu punctele critice din sistemele de achiziții publice ale anumitor state membre⁵ au, de asemenea, un impact asupra situației.

Proiectele transfrontaliere majore destinate eliminării deficiențelor în materie de infrastructură dintre statele membre se confruntă cu o provocare suplimentară din cauza posibilei existențe a unor diferențe între cadrele legislative naționale. Cu toate că majoritatea normelor în domeniul achizițiilor publice au fost armonizate la nivelul UE, directivele privind achizițiile publice permit o anumită flexibilitate la nivel național.

Această stare de fapt trebuie să se schimbe. Prezenta comunicare oferă o serie de elemente cheie pentru a contribui la această schimbare. După cum s-a anunțat în Strategia privind piața unică⁶ și în comunicarea intitulată „Europa investește din nou”⁷, Comisia este pe cale de a institui un mecanism bazat pe trei componente destinat proiectelor mari de infrastructură, în scopul de a oferi autorităților publice o viziune clară și orientări, precum și pentru a le ajuta pe acestea să facă schimb de bune practici și să le adopte pe cele mai bune. Acest mecanism va contribui la îmbunătățirea eficacității cheltuielilor naționale, care este esențială pentru deblocarea întregului potențial al investițiilor în Europa.

Prezenta inițiativă este una dintre pietrele de temelie ale strategiei Comisiei de îmbunătățire a eficacității achizițiilor publice și de consolidare a laturii strategice a acestora, promovând astfel competitivitatea, ocuparea forței de muncă și creșterea.

Prin urmare, mecanismul *ex ante* face parte dintr-un pachet privind achizițiile, care include o comunicare referitoare la strategia privind achizițiile publice, intitulată „Transformarea achizițiilor publice pentru ca acestea să funcționeze în și pentru Europa”, și o recomandare a Comisiei cu privire la profesionalizarea achizițiilor publice: „Construirea unei arhitecturi pentru profesionalizarea achizițiilor publice”. În paralel, este lansată o consultare pentru un proiect de orientări privind achizițiile în materie de inovare, în scopul de a sprijini lansarea unor soluții noi și mai durabile pentru societățile noastre.

Dacă achizițiile nu sunt planificate cu atenție, acestea pun în pericol investițiile publice
Un oraș mare avea nevoie urgentă de o nouă construcție nerezidențială. Un

³ Comunicarea „Ameliorarea pieței unice: mai multe oportunități pentru cetățeni și pentru întreprinderi”, punctul 3.2 din COM(2015) 550.

⁴ Potrivit studiului lui Bent Flyvbjerg, intitulat „What You Should Know About Megaprojects, and Why: An Overview”, în 2014, în 9 din 10 astfel de proiecte bugetul a fost depășit sau termenele nu au fost respectate.

⁵ Aceste deficiențe au fost evidențiate pentru unele state membre în cadrul semestrului european 2017: Rapoartele de țară (https://ec.europa.eu/info/publications/2017-european-semester-country-reports_en).

⁶ COM(2015) 550.

⁷ COM(2016) 359.

întreprinzător privat și-a propus serviciile pentru a construi clădirea necesară. Autoritățile publice și promotorul proiectului au încheiat un contract de închiriere pentru clădire înainte de începerea lucrărilor. Contractul de închiriere, încheiat fără nicio procedură de ofertare, a inclus cerințele detaliate ale autorităților publice în privința clădirii.

În urma plângerii depuse de un cetățean, Comisia a concluzionat că, întrucât proiectul era reglementat de normele UE în materie de achiziții publice, acesta ar fi trebuit să facă obiectul unei proceduri de ofertare. Autoritățile orașului au fost obligate să rezilieze contractul de închiriere pentru a evita sancțiunile din partea UE. În același timp, autoritățile respective au primit cereri de despăgubiri de la dezvoltatorul privat, care a fost afectat de rezilierea contractului de închiriere.

Utilizând mecanismul propus, autoritățile ar fi putut să evite dificultățile de ordin juridic, putând astfel să realizeze un proiect viabil din punct de vedere economic.

2. UN MECANISM EX ANTE VOLUNTAR

Autoritățile naționale și autoritățile/entitățile contractante au posibilitatea de a utiliza mecanismul, pe o bază voluntară, pentru a adresa întrebări⁸⁹ Comisiei și pentru a primi o evaluare¹⁰ a compatibilității proiectului¹¹ cu cadrul de reglementare al UE înainte de a lua măsuri importante (de exemplu, înainte de lansarea unei proceduri de ofertare pentru lucrările din cadrul proiectului principal, de semnarea unui acord internațional sau înainte de a decide să utilizeze o procedură negociată fără publicare prealabilă).

Autoritățile naționale și autoritățile/entitățile contractante responsabile de proiectele de mare anvergură și, în special, de proiectele transfrontaliere pot utiliza acest mecanism atunci când simt nevoia sau când percep utilitatea acestuia. Acest lucru va contribui la reducerea riscului de întârzieri și de depășiri de costuri datorate dificultăților proceselor de achiziții publice.

Mecanismul va permite elaborarea de bune practici în cadrul european revizuit și modernizat privind achizițiile publice, adoptat în 2014¹². Acest lucru poate fi deosebit de

⁸ Numai autoritățile implicate în proiect pot formula o cerere de asistență. Autoritățile respective trebuie să furnizeze informații specifice cu privire la proiect și doar ele pot explica chestiunile pe care le consideră de interes. În funcție de natura specifică a fiecărui proiect și de statul membru în cauză, aceste autorități pot fi reprezentate de ministerul responsabil (la nivel național sau regional) pentru sectorul în care este dezvoltat proiectul sau de autoritățile naționale de achiziții ori de autoritățile/entitățile contractante.

⁹ Întrebările și notificările pot fi trimise în oricare dintre limbile oficiale ale UE.

¹⁰ Punctele de vedere exprimate de serviciile Comisiei în evaluarea lor nu sunt obligatorii din punct de vedere juridic pentru utilizatorii mecanismului sau pentru Comisie și nu aduc atingere interpretării normelor relevante de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene.

¹¹ Un proiect reprezintă totalitatea lucrărilor, a materialelor și a serviciilor necesare pentru construirea și exploatarea noilor infrastructuri la scară largă și poate fi achiziționat de către una sau mai multe autorități contractante. El poate include, de exemplu, dezvoltarea unei infrastructuri liniare de transport, cum ar fi mai multe secțiuni adiacente ale unei autostrăzi menite să conecteze două noduri, sau poate viza un singur proiect de infrastructură energetică, cum ar fi construcția unei centrale electrice și conectarea ei la rețeaua națională.

¹² Reforma din 2014 a inclus Directiva 2014/24/UE privind achizițiile publice, Directiva 2014/25/UE privind achizițiile efectuate de entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale și Directiva 2014/23/UE privind atribuirea contractelor de concesiune. Termenul de transpunere a expirat la 16 aprilie 2016.

important în cazul concesiunilor, care, pentru prima dată, fac pe deplin obiectul unui regim armonizat al UE.

Mecanismul este destinat tuturor tipurilor de proiecte de infrastructură, în special în sectoarele transporturilor și al energiei, al TIC și al construcțiilor nerezidențiale¹³. El poate fi utilizat, în general, peste anumite praguri¹⁴. În plus, un stat membru poate solicita Comisiei autorizația de a utiliza mecanismul pentru orice proiect de infrastructură de valoare mai scăzută pe care îl consideră a fi de mare importanță la nivelul său național și/sau la nivelul UE¹⁵, astfel cum este cazul proiectelor de interes comun (PIC) din domeniul rețelelor transeuropene.

Mecanismul va analiza problemele semnalate utilizând cadrul european privind achizițiile publice. Funcția sa va fi aceea de completare (și nu de înlocuire) a mecanismelor naționale existente de control sau de sprijin *ex ante*. Autoritățile statelor membre sunt responsabile pentru dimensiunea națională a achizițiilor publice și toate proiectele vor trebui să respecte legislațiile naționale, inclusiv, după caz, dreptul Uniunii. Instanțele sau organismele de recurs ale statelor membre sunt competente să decidă cu privire la orice conflict.

Înainte de a institui mecanismul, Comisia s-a consultat pe larg cu autoritățile naționale, cu experții din domeniul achizițiilor publice, cu organizațiile de întreprinderi, cu promotorii și cu alte părți interesate cu privire la utilitatea acestuia și la diferenții săi parametri. Părțile interesate au sprijinit, în general, mecanismul propus și și-au manifestat disponibilitatea de a utiliza diferitele instrumente. Multe dintre acestea au sugerat extinderea domeniului său de aplicare și reducerea pragului. A fost publicat un rezumat al rezultatelor consultării publice deschise¹⁶.

Asistența oferită prin intermediul mecanismului va completa mecanismele de sprijin existente, precum Platforma europeană de consiliere în materie de investiții (EIAH), Asistența comună în vederea sprijinirii proiectelor în regiunile europene (JASPERS) și Centrul European de Expertiză în domeniul PPP-urilor (CEEP). Aceste mecanisme se aplică numai proiectelor care beneficiază de sprijinul financiar al Comisiei Europene sau al Băncii Europene de Investiții sau se axează pe sectoare eligibile pentru un astfel de sprijin și nu vizează în mod exhaustiv aspectele și procesele legate de achiziții. De exemplu, rolul principal al JASPERS este acela de a oferi asistență până în momentul în care proiectul este trimis spre evaluare pentru obținerea unei finanțări din partea UE. CEEP acordă asistență autorităților publice numai atunci când acestea intenționează să își realizeze proiectele prin intermediul unor parteneriate public-privat, accentul fiind plasat pe acordarea de fonduri și pe finanțare. El nu acordă asistență în ceea ce privește alegerea celui mai adecvat model de achiziții și nu oferă expertiză pentru proiectele elaborate în alt mod. Mecanismul *ex ante* voluntar va oferi un sprijin specific și specializat în ceea ce privește toate aspectele legate de achizițiile publice în perioada de implementare a proiectului. El oferă o asistență cuprinzătoare care completează setul de instrumente aflate la dispoziția statelor membre.

¹³ Acordurile-cadru de mare anvergură care vizează o serie de proiecte mai mici nu fac obiectul acestui mecanism.

¹⁴ Pragurile propuse au fost definite pe baza unei analize a proiectelor de infrastructură publicate în *Tenders Electronic Daily* între 2010 și 2015. Scopul lor este de a axa mecanismul asupra celor mai importante proiecte de investiții în infrastructură din și pentru UE.

¹⁵ După primirea unei cereri, serviciile Comisiei îi vor evalua admisibilitatea și vor informa statul membru asupra condițiilor acceptării sale.

¹⁶ http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=9021&lang=ro.

Printr-o combinație de instrumente, fiecare având propriile sale particularități, autoritățile statelor membre și promotorii vor beneficia în mod considerabil de expertiza existentă în cazul proiectelor mari de infrastructură.

Proiectele finanțate în cadrul FEIS sau al altor instrumente ale UE, precum Mecanismul pentru interconectarea Europei, vor beneficia de mecanismul propus în plus față de sprijinul oferit de Platforma europeană de consiliere în materie de investiții. Multe dintre acestea sunt proiecte de infrastructură, precum proiectele din domeniul energiei din surse regenerabile (de exemplu, parcurile eoliene) și proiectele de modernizare a rețelelor de transport. FEIS a fost utilizat, de asemenea, pentru îmbunătățirea infrastructurii sociale. Gestionarea cu succes a aspectelor legate de achizițiile publice poate fi decisivă pentru succesul acestor proiecte.

În ceea ce privește Planul de investiții pentru Europa, Comisia a anunțat¹⁷ că va înființa o echipă unică însărcinată cu politica de investiții, care va reuni toate serviciile competente ale Comisiei pentru a permite o evaluare rapidă și eficace a marilor proiecte de infrastructură. Primele măsuri pentru crearea acestei funcții au fost deja luate. Mecanismul *ex ante* va furniza date de intrare acestui cadru și va fi integrat în această funcție mai amplă, sprijinind-o în același timp, de îndată ce va deveni pe deplin operațional. În fine, o evaluare¹⁸ și o consultare publică¹⁹ sunt în curs de desfășurare pentru a stabili ce alte măsuri ar putea fi utile pentru sprijinirea promotorilor de proiecte care implementează proiecte transfrontaliere și alte proiecte TEN-T.

3. STRUCTURA MECANISMULUI *EX ANTE* VOLUNTAR

Mecanismul va avea trei componente:

- i. **un serviciu de asistență,**
- ii. **un mecanism de notificare și**
- iii. **un mecanism de schimb de informații.**

Aceste componente pot fi utilizate în mod independent una față de cealaltă pentru fiecare proiect.

3.1. Serviciul de asistență

Un serviciu de asistență va fi pus la dispoziția autorităților naționale și a autorităților/entităților contractante, într-un stadiu incipient al elaborării deciziilor în materie de achiziții publice, pentru a oferi orientări, a răspunde la întrebări și a clarifica aspecte specifice legate de achizițiile publice. Serviciul de asistență va fi disponibil pentru proiecte a căror valoare totală estimată este de cel puțin 250 de milioane EUR²⁰.

¹⁷ COM(2016) 359; COM(2016) 581; COM(2016) 764.

¹⁸ http://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/initiatives/ares-2017-3272163_en

¹⁹ https://ec.europa.eu/transport/themes/infrastructure/consultations/2017-ten-t-implementation_en

²⁰ Un stat membru poate solicita Comisiei să îi permită să utilizeze mecanismul pentru orice valoare mai scăzută a proiectelor de infrastructură pe care le consideră a fi de mare importanță la nivelul său național și/sau la nivelul UE în ansamblul său - de exemplu, pentru proiectele de interes comun (PIC) din domeniul rețelelor transeuropene. La primirea unei solicitări, Comisia va evalua admisibilitatea acesteia și va informa statul membru asupra condițiilor de acceptare.

În cazul proiectelor transfrontaliere, aceasta poate juca un rol important în înțelegerea implicațiilor diferitelor soluții potențiale.

Autoritățile naționale pot contacta serviciul de asistență pentru a solicita lămuriri cu privire la aspecte specifice cu care se confruntă atunci când elaborează planul de achiziții pentru un proiect. Aceste întrebări ar putea să se refere, de exemplu, la:

- cadrul juridic aplicabil al UE care guvernează proiectul: directivele clasice privind achizițiile sau utilitățile; Directiva privind concesiunile, etc.
- condițiile pentru excluderea din domeniul de aplicare al directivelor;
- procedurile de achiziții publice care trebuie utilizate și caracteristicile specifice ale acestora;
- criteriile de selecție și de atribuire;
- includerea considerațiilor ecologice, sociale și în materie de inovare;
- modul în care se implementează achizițiile publice comune în temeiul articolului 39 din Directiva 2014/24/UE.

Dacă este necesar, serviciul de asistență va continua să ofere consiliere pe toată durata proiectului, de exemplu cu privire la chestiuni legate de procedurile de atribuire sau de posibilitatea de a modifica contractele existente. Cu toate acestea, orice evaluare detaliată a planului general de achiziții publice sau a aspectelor specifice ale acestuia va trebui să fie efectuată în temeiul mecanismului de notificare. Vor fi aplicabile condițiile mecanismului de notificare.

Toate întrebările vor trebui să fie transmise prin intermediul sistemului electronic dedicat, la adresa: <https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/pp-large-projects/>. Sistemul electronic va gestiona toate schimburile de informații, orice întrebări ulterioare, precum și răspunsurile Comisiei. Prin intermediul acestui sistem, utilizatorii pot înainta întrebări suplimentare sau notifica Comisiei la un moment ulterior aspecte privind proiectul. Astfel, Comisia poate urmări evoluția proiectului.

Comisia se va strădui să răspundă²¹ la întrebări în termen de o lună. Dacă este necesar, aceasta poate să solicite informații suplimentare relevante pentru analiză; în acest caz, termenul pentru transmiterea răspunsului va fi prelungit.

După închiderea unei cereri, pe site-ul web al mecanismului *ex ante* se publică o versiune anonimată a ansamblului de întrebări și răspunsuri²². Toate informațiile sensibile și confidențiale din punct de vedere comercial vor fi eliminate în cooperare cu autoritatea contractantă²³. Acest lucru le va permite autorităților contractante să tragă învățăminte în urma consultării unui număr ridicat de cazuri înaintate anterior Comisiei, inclusiv legate de proiecte care nu sunt direct eligibile pentru asistență în cadrul mecanismului.

Viitoarea construcție a unei linii de cale ferată - sprijin acordat de serviciul de asistență

O autoritate contractantă analizează cea mai bună soluție de achiziții pentru construcția

²¹ A se vedea nota de subsol 10.

²² A se vedea nota de subsol 10.

²³ Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2001 privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei se aplică tuturor documentelor redactate sau primite de Comisie și aflate în posesia acesteia.

unei noi linii de cale ferată, cu o lungime de 150 km. Aceasta ar putea contacta serviciul de asistență, o dată sau de mai multe ori, pentru a solicita răspunsuri la următoarele întrebări, de exemplu:

- Cum ar trebui să fie dezvoltat parteneriatul public-privat care va construi și utiliza linia de cale ferată? Distribuția preconizată a riscurilor impune utilizarea procedurilor de achiziții publice din domeniul utilităților publice sau proiectul intră sub incidența directivei privind concesiunile?*
- În cazul în care țara în cauză preconizează semnarea unui acord internațional pentru implementarea proiectului, acest acord nu ar face obiectul procedurilor de achiziții publice din domeniul de aplicare a directivei?*
- Care ar fi modalitatea optimă de concepere și gestionare a unei proceduri competitive care implică negocieri? Cum ar putea fi redus numărul de candidați calificați invitați să participe la procedură etc.?*
- Cum ar putea fi incluse în proiect în mod optim obiectivele privind achizițiile ecologice, sociale și inovatoare?*

În cazul în care linia de cale ferată se află pe teritoriul a două țări diferite, serviciul de asistență ar putea fi, de asemenea, contactat:

- pentru a solicita clarificări cu privire la acordul necesar între autoritățile contractante din cele două țări pentru a efectua achizițiile publice comune;*
- pentru a clarifica regimul aplicabil al achizițiilor publice în cazul în care cele două state membre doresc să instituie o entitate comună pentru realizarea proiectului.*

În cazul în care un contract trebuie să fie modificat după ce a fost semnat, o autoritate poate înainta întrebări cu privire la condițiile în care contractele ar putea fi modificate. Pe baza răspunsului la aceste întrebări s-ar decide dacă o modificare este sau nu este posibilă fără a fi necesară o nouă procedură transparentă de achiziții publice.

3.2. Mecanismul de notificare

De îndată ce se ajunge la o decizie cu privire la modul în care proiectul va fi realizat din perspectiva achizițiilor publice și în momentul în care autoritățile naționale și/sau autoritățile/entitățile contractante se află într-un stadiu avansat al pregătirii documentației de licitație²⁴ necesare, acestea vor avea posibilitatea de a notifica Comisia cu privire la planul de achiziții publice pentru proiecte de infrastructură a căror valoare totală estimată depășește 500 de milioane EUR²⁵. Ulterior, serviciile Comisiei le vor transmite o evaluare²⁶ în care își exprimă opiniile cu privire la conformitatea planului de achiziții publice cu normele UE în materie de achiziții publice, fără a aduce atingere niciunei viitoare interpretări sau evaluări juridice.

În timp ce serviciul de asistență este disponibil pentru întrebări specifice, mecanismul de notificare acoperă planul de achiziții în ansamblu. Planul de achiziții definește modul în

²⁴ Serviciul de asistență este instrumentul adecvat pentru a clarifica chestiuni sau a răspunde la întrebări în perioada premergătoare acestor decizii.

²⁵ A se vedea nota de subsol 20.

²⁶ A se vedea nota de subsol 10.

care un proiect va fi implementat din perspectiva achizițiilor publice. De exemplu, aceasta stabilește (i) dacă proiectul va utiliza un contract de tip *Build* (construcție), de tip *Design-Build* (proiectare-construcție) sau de tip *Design-Build-Operate* (proiectare-construcție-exploatare), (ii) dacă un proiect va fi executat utilizând mai multe oferte separate și care vor fi procedurile de achiziții utilizate, precum și (iii) modul în care vor fi efectuate achizițiile publice pentru un proiect transfrontalier.

Autoritățile naționale și/sau autoritățile/entitățile contractante pot comunica Comisiei planul general de achiziții al proiectului și/sau aspecte specifice de o importanță decisivă pentru întregul proiect. În acest din urmă caz, ele ar trebui să identifice în mod clar elementele specifice care necesită o evaluare.

Majoritatea proiectelor mari de infrastructură utilizează mai multe cereri de oferte. Pentru a garanta un tratament eficient și a păstra nivelul ridicat de accesibilitate a mecanismului, este de preferat ca autoritățile să adreseze întrebări specifice legate de una dintre oferte, dar acestea nu ar trebui să notifice Comisiei fiecare cerere de ofertă în mod separat.

În momentul implementării proiectelor, o practică comună este modificarea contractelor pentru ca acestea să reflecte schimbarea condițiilor inițiale. Astfel de modificări ridică probleme juridice complexe, cu toate că directivele privind achizițiile publice oferă deja orientări și clarifică condițiile necesare pentru efectuarea acestor modificări. Prin urmare, autoritățile naționale și/sau autoritățile/entitățile contractante pot, de asemenea, să notifice Comisiei propunerea lor de a aduce modificări specifice contractelor.

Planurile de achiziții pot fi modificate, de asemenea, în timp, pe măsură ce proiectul evoluează. Autoritățile naționale pot informa Comisia cu privire la orice modificare substanțială în raport cu o notificare anterioară care ar putea avea un impact asupra rezultatului unei evaluări, de exemplu cu privire la schimbarea unei proceduri de achiziții publice de la o procedură standard la una excepțională.

Viitoarea construcție a unei linii de cale ferată - notificarea Comisiei

Pentru construcția unei linii de cale ferată, autoritățile au decis să împartă proiectul în trei secțiuni, de aproximativ 50 km fiecare. Acestea vor fi scoase la licitație în mod separat, pentru construcție și pentru întreținere, în temeiul cadrului privind achizițiile de utilități.

Autoritățile doresc să verifice dacă această abordare este conformă cu normele UE în materie de achiziții și notifică acest lucru Comisiei. Această notificare trebuie să includă informații privind procedurile de achiziții care urmează să fie folosite în vederea atribuirii contractelor pentru cele trei loturi, privind planificarea procesului de achiziții, termenele avute în vedere, publicitatea și informarea etc.

Entitatea contractantă poate indica aspecte specifice care necesită o atenție specială, cum ar fi definirea criteriilor de atribuire în specificațiile tehnice pentru primul segment.

În cazul în care entitatea contractantă intenționează să modifice un contract, este de preferat ca aceasta să primească o evaluare din partea Comisiei în care să fie precizat faptul că planul lor este în conformitate cu normele UE. În acest caz, entitatea contractantă ar putea să notifice această modificare Comisiei.

3.2.1. Procedura de notificare

Autoritățile naționale și autoritățile/entitățile contractante (autoritățile de notificare) vor utiliza un formular standard însoțit de documente justificative. Structura formularului standard este anexată la prezenta comunicare.

Pe lângă identificarea proiectului și a autorității care l-a notificat, în formularul standard sunt solicitate informații privind planul de achiziții pentru întregul proiect, care este necesar pentru analiză. Aceste informații cuprind:

- obiectul proiectului,
- valoarea proiectului,
- organizațiile implicate (autoritatea contractantă/autoritățile contractante etc.),
- diferitele etape ale proiectului,
- dacă se estimează că proiectul va fi finanțat de UE,
- dacă un proiect a fost supus unui organism național competent pentru aprobare,
- planificarea procesului de achiziții,
- condițiile care impun modificarea contractului, atunci când obiectul notificării este modificarea unui contract.

Autoritățile de notificare vor avea, de asemenea, posibilitatea de a încărca documente pe care le consideră relevante pentru analiză. Cu toate acestea, autoritățile respective ar trebui să furnizeze numai informațiile necesare pentru efectuarea evaluării.

Dacă va fi cazul, Comisia va rămâne în contact cu autoritatea de notificare, pentru a clarifica aspecte ale notificării.

În scopul notificării, autoritățile de notificare vor utiliza un sistem electronic dedicat, utilizat, de asemenea, pentru serviciul de asistență <https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/pp-large-projects/>). Sistemul va oferi siguranța necesară pentru transmiterea și gestionarea datelor.

3.2.2. Răspunsul Comisiei

Pe baza informațiilor furnizate, serviciul competent al Comisiei își va prezenta opiniile cu privire la compatibilitatea planului de achiziții al proiectului cu legislația UE în materie de achiziții sau cu privire la problemele specifice semnalate de către autoritățile naționale prin intermediul unei scrisori. Acesta va oferi, de asemenea, o evaluare a oricăror probleme specifice semnalate în notificare.

Evaluarea în cauză nu va include punctele de vedere ale Comisiei privind conformitatea măsurii cu dispozițiile legislației UE altele decât cele din domeniul achizițiilor publice. Evaluarea Comisiei va fi efectuată întotdeauna pe baza informațiilor furnizate și a condițiilor aplicabile la momentul respectiv.

Comisia depune toate eforturile pentru a oferi un răspuns în termen de 3 luni de la data notificării. În cazul în care Comisia solicită informații suplimentare din partea autorităților naționale, se aplică regula „opririi ceasului”.

De asemenea, Comisia va invita autoritățile respective să furnizeze documente legate de proiect destinate a fi utilizate în mecanismul de schimb de informații, după caz și atunci când documentele respective sunt disponibile. Toate informațiile sensibile și

confidențiale din punct de vedere comercial vor fi tratate în consecință și eliminate în cooperare cu autoritățile relevante²⁷.

3.3. Mecanismul de schimb de informații

Mecanismul de schimb de informații este un instrument de gestionare a cunoștințelor destinat a fi utilizat de autoritățile naționale și de autoritățile/entitățile contractante. Obiectivul acestuia este de a construi clase de referință care includ proiecte similare pentru a le utiliza în schimbul de experiență. De asemenea, acesta va servi drept platformă pentru schimbul de opinii cu privire la diferite aspecte legate de proiecte, cum ar fi tipul de procedură de achiziții, etapele proiectului, problemele legate de implementarea unui proiect etc.

În faza inițială, acest instrument va include două componente: o bază de date accesibilă pe scară largă care cuprinde toate informațiile pertinente, precum și o platformă în cadrul căreia părțile interesate pot să facă schimb de opinii și de informații. Cele două elemente vor fi disponibile la începutul anului 2018.

3.3.1. Structura bazei de date, sursa și accesibilitatea

Baza de date va conține diverse tipuri de documente legate de procesul de achiziții pentru marile proiecte de infrastructură. Acestea includ dosare de licitație, documente referitoare la structura organizațională a proiectului, contracte, orientări privind anumite tipuri de proceduri, informații specifice cu privire la proiectele transfrontaliere și hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene. Comisia va gestiona baza de date și va încărca documentele pe care le posedă sau care au fost transmise de statele membre și/sau de promotori.

Autoritățile naționale și autoritățile/entitățile contractante sunt încurajate să transmită Comisiei informații privind proiectele de infrastructură de mare anvergură care sunt deja implementate sau care sunt în curs de realizare. Baza de date își va îndeplini cel mai bine funcția de instrument de informare destinat autorităților naționale dacă, de la bun început, aceasta va conține informații cu privire la proiectele care au fost deja implementate integral.

Baza de date va fi accesibilă din momentul înregistrării. Prin urmare, mecanismul de schimb de informații va putea fi utilizat, de asemenea, de promotorii de proiecte din sectorul privat și de autoritățile contractuale care dezvoltă proiecte cu o valoare situată sub pragul aplicabil ce permite accesul la asistență și la mecanismul de notificare.

Informațiile furnizate de către autorități în cadrul procedurii de notificare vor fi puse la dispoziție în baza de date numai cu acordul autorității în cauză. În ceea ce privește toate celelalte informații, statele membre trebuie să se asigure că informațiile sensibile au fost eliminate²⁸.

Documentele pot fi furnizate în oricare dintre limbile oficiale ale UE. Baza de date va include un instrument de traducere automată. Aceasta va include linkuri către alte inițiative similare, cum ar fi Centrul de cunoaștere și învățare al JASPERS (*JASPERS' Knowledge and Learning Centre*).

²⁷ A se vedea nota de subsol 23.

²⁸ A se vedea nota de subsol 23.

3.3.2. Platforma

Dezbaterile *inter pares* reprezintă unul dintre cele mai eficiente instrumente de învățare și dezvoltare. Prin urmare, alături de baza de date, Comisia va crea o platformă informatică pentru a facilita schimbul direct de informații și de experiență între persoanele implicate în dezvoltarea proiectelor mari de infrastructură din UE. Platforma va fi deschisă profesioniștilor din UE pe baza înregistrării lor prealabile. Aceasta va permite crearea de subgrupuri de discuții pentru fiecare tip de chestiuni legate de un proiect sau de achiziții. Aceste grupuri pot fi deschise sau închise, adică accesibile doar membrilor care inițiază discuția.

4. CONCLUZIE

Mecanismul *ex ante* nu reprezintă o măsură cu caracter excepțional. Acesta face parte din noul parteneriat propus de Comisie cu și între autoritățile naționale, regionale și locale. El este direct legat de obiectivul primordial de transformare a achizițiilor publice într-un instrument mai strategic. Succesul acestui mecanism va depinde de acest concept de parteneriat și de utilizarea pe scară largă a instrumentelor propuse în statele membre. Autoritățile naționale sunt invitate să promoveze în mod activ mecanismul și să profite în modul cel mai eficient și mai adecvat de asistența oferită de mecanism.

Această măsură a fost elaborată acordând o atenție deosebită nevoilor părților interesate, exprimate în cadrul consultării publice sau cu alte ocazii. Întrucât nevoile părților interesate pot evolua în timp, Comisia va monitoriza și va evalua utilizarea mecanismului *ex ante*. De asemenea, ea va evalua măsura în care instrumentul a furnizat un sprijin eficient. Evaluarea va fi efectuată la 24 de luni după ce instrumentul devine complet operațional sau mai devreme dacă este adecvat și necesar. Pe baza acestor elemente, instrumentele vor fi ajustate în consecință dacă este necesar.

Anexa I

Formular standard

Întrebări de identificare

Titlul proiectului:	_____	Sector:	_____
Autoritate/entitate contractantă:	_____	Stat membru:	_____
Autoritatea de notificare a proiectului ⁱ	_____	Date de contact:	_____
Costul total estimat	_____		

Prezenta notificare vizează:

- ☐ Un proiect nou ☐ Modificarea unui contract

Descrierea proiectului

Vă rugăm să descrieți elementele relevante ale proiectuluiⁱⁱ:

Vă rugăm să descrieți planul de achiziții pentru proiectⁱⁱⁱ:

Pentru noile proiecte

Vă rugăm să descrieți diferitele etape în care vor fi efectuate achizițiile și data estimată de începere a/calendarul procedurilor de achiziții publice:

Vă rugăm să precizați aspectele pe care doriți să le evaluați cu ajutorul serviciilor Comisiei:

Pentru modificări ale contractului

Vă rugăm să descrieți contractul care trebuie modificat și circumstanțele modificării în cauză^{iv}:

Informații suplimentare

Ați obținut un aviz din partea unei autorități naționale competente cu privire la aspecte legate de achizițiile destinate acestui proiect? Dacă da, vă rugăm să îl furnizați.

☐ Nu

☐ Da

Notificarea conține informații sensibile? În caz afirmativ, vă rugăm să precizați informațiile respective.

☐ Nu

☐ Da

Informații suplimentare relevante pentru întrebare:

ⁱ În cazul în care aceasta este diferită de autoritatea/entitatea contractantă.

ⁱⁱ Vă rugăm să includeți în descriere: obiectivele proiectului, principalele părți interesate, finanțarea proiectului, stadiul actual al proiectului, informațiile tehnice de bază (în special cerințele funcționale) și, dacă sunt disponibile, criteriile de evaluare și clauzele sociale.

ⁱⁱⁱ Planul de achiziții definește modul în care un proiect va fi implementat din perspectiva achizițiilor publice. De exemplu, acesta stabilește (i) dacă proiectul va utiliza un contract de tip *Build* (construcție), de tip *Design-Build* (proiectare-construcție) sau de tip *Design-Build-Operate* (proiectare-construcție-exploatare), (ii) dacă un proiect va fi executat utilizând mai multe oferte separate și care vor fi procedurile de achiziții utilizate, precum și (iii) modul în care vor fi efectuate achizițiile publice pentru un proiect transfrontalier.

^{iv} Descrierea ar trebui să includă, de asemenea, impactul posibilei modificări asupra valorii totale a contractului.